Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır

Kumbara

AĞUSTOS 1980/SAYI : 22

BARA

Bay Gezgin'in akılalmaz serüvenleri

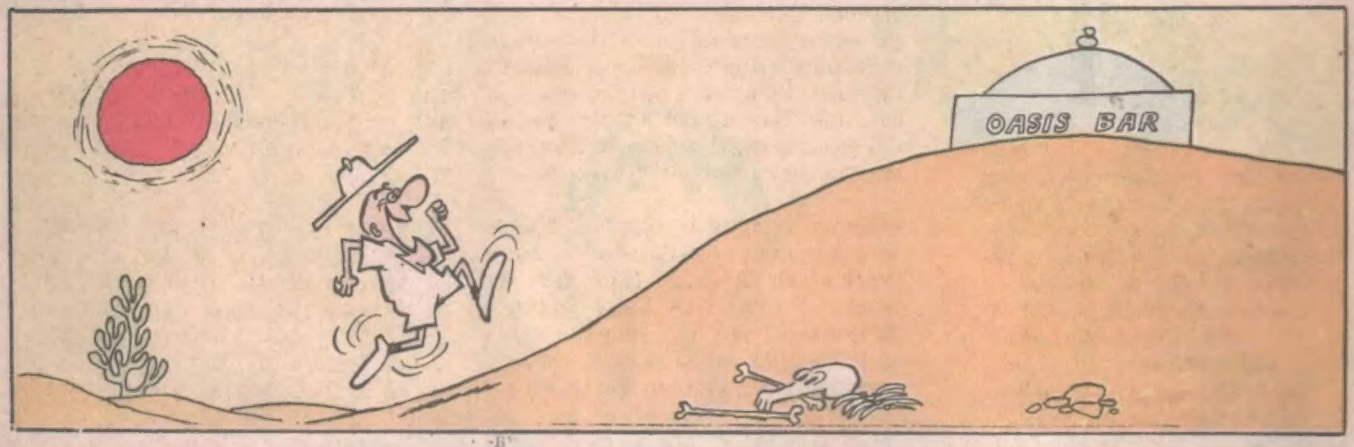

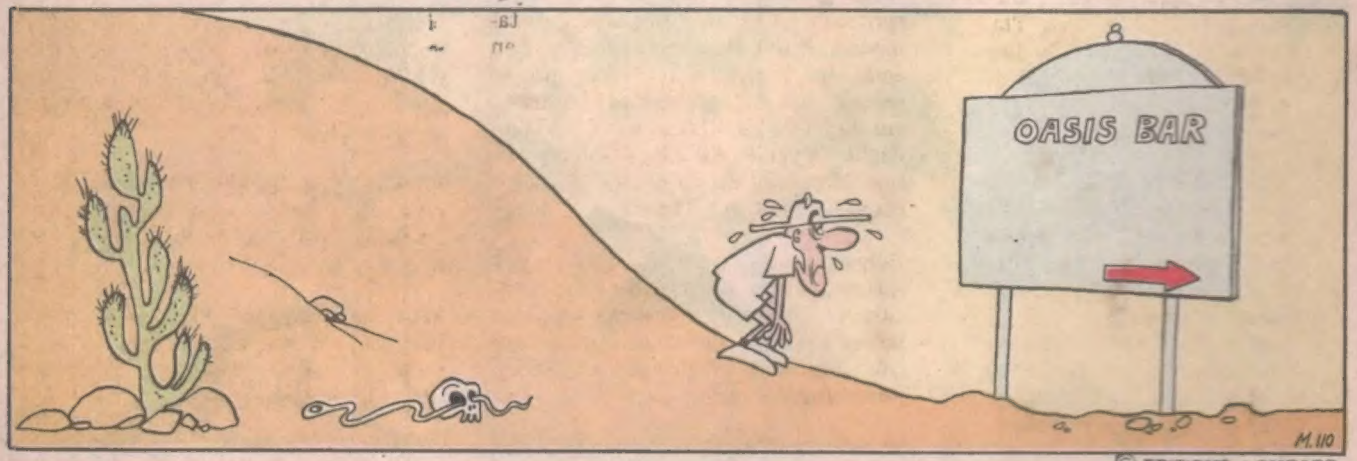

© EDITIONS LOMBARD

kalacaktı. Acaba bu parayı nerede harcayacaklarını sanıyorlardı? Ama karşılarına adada kalanları korumakla görevli yiğit bir asker çıktı. Ne yazık ki 125 kişinin öldürülmesine engel olamadı. Öldürülmekten kurtulan birkaç kişiyle, katilleri mercanlardan oluşturdukları engelin ardına çekip yakaladılar. O arada yanında yardımcı güçlerle Kaptan Pelsaert de adaya döndü. Katiller yakalandılar. Corneliaz ve arkadaşları, Avustralya kıtası tarihinde ilk kez asılan kişiler oldular.

Batavia'nın kalıntılarına ilk kez 1963 yılında rastlandı. Batı Avustralya Müzesi hemen işe el koydu ve batık geminin, tüm içindekileriyle birlikte ülkelerine ait olduğunu söylediler. Ben Cropp ve film ekibi, Müze'nin bu yıl yaptıkları kurtarma, çıkarma işleminde onların yanındaydı ve çalışmaları filme çekti.

Gümüş paralar, altın paralara benzemezler. Tuzlu suda paslanıp çürürler. Tek tek olduklarında yeşerirler ve ele alındığında parçalanırlar.
Birbirine yapışık paralar, ya da daha kolay paslanan madenlere değili olduklarında, darphaneden çıkmış gibi kalabilirler. Yazıları kolayca okunur. Batavia'dan çıkan paraların çoğu 1611, 1622 tarihli.

Hollandalılar, bu kıyılarda daha birçok gemi yitirmişler. Hepsi de gümüş para yüklü olan bu gemilerin çoğu aynı sona uğramış. Ölüm, cinayet, hırsızlık.. Bu arada deniz ve kocaman dalgalar da gemileri parçalamış. Oraya buraya atılmış gibi duran toplar, çapalar, bir sürü eşya denizin dibini süslüyorlar.
Bu arada akıllara ilginç bir soru takılabilir. Para yüklü Hollanda gemilerinin o kıyılarda ne işi vardı?
Aslında, Avustralya kıtasını ilk bulanlar Hollandalılar. Ancak bu ülke kıtada ne bir koloni kurmuş ne de buldukları toprakların kendilerine ait olduğunu ileri sürmüşler. Peki gümüş para yüklü gemilerle oralarda ne arıyorlardı?
Hollandalıların istediği, Doğu'nun zengin baharat çeşitleriydi. Para verip baharat alacak, Avrupa'da satacaklardı. Avustralya kıtasının görevi de, onlara yol göstermekti. Kıtanın bulunduğu yerden Kuzeye dönüyorlardı. İşaret levhası gibi! Umit Burnu'nu dolaştıktan sonra, doğuya yöneliyorlar, kıtaya yakın bir yerden hemen kuzeye dönüp Java'ya gidiyorlardı.
Ne var ki, o günlerin teknik yetersizlikleri sonucu bazı gemiler, zamanında Kuzeye dönemediklerinden, mercan kayalıklarında batıp gidiyorlardı.
Ancak batık gemilerden çıkanlar, günümüzde deniz arkeolojisiyle ilgilenenlere, tarihçilere, müzecilere bir servet sunuyorlar.

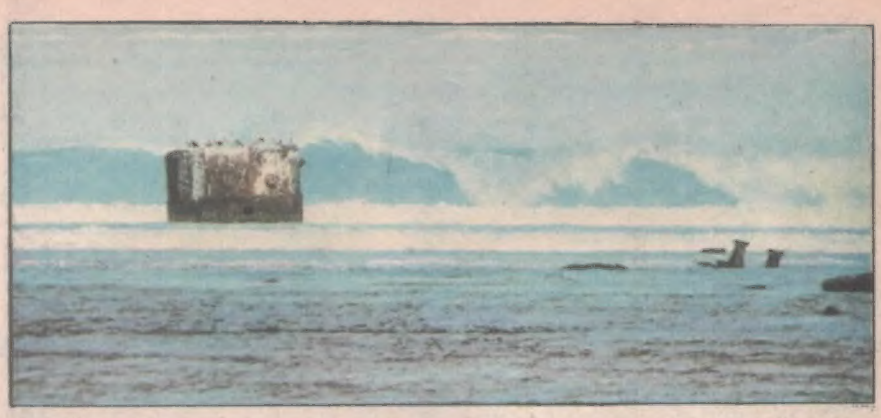

Kıyıya yakın mercan adalarında kırılan kocaman dalgalar ve batık bir geminin su yüzeyinde görülen kısmı.

Müze yetkililerinden biri, Batavia'nın yıldızların yüksekliğini ölçmeye yarar aletini inceliyor.

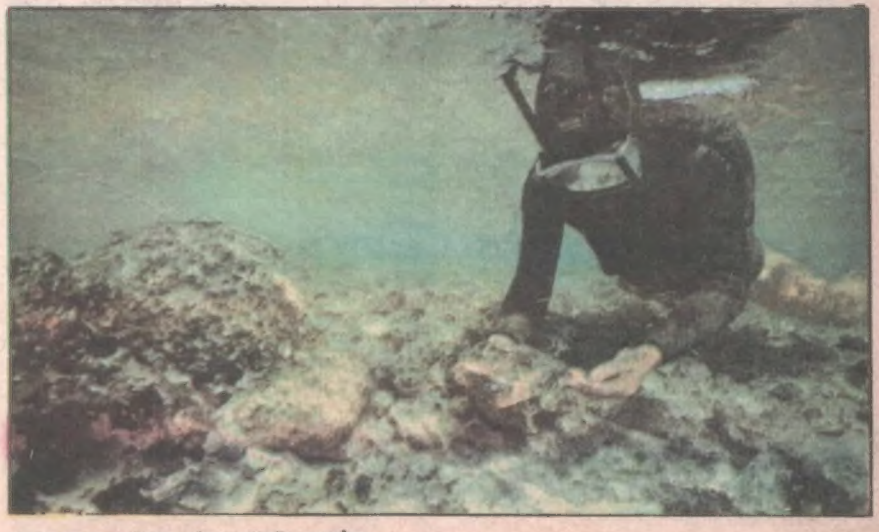

Batık Batavia'dan çıkan gümüş paralar.

HER ŞEYİ BİLEN ÇOCUK

SULHİ DÖLEK

Kaldırımın kenar taşının üstünde dengesini bulmaya çalışarak yürüyordu Çetin. Bir elinde çantası, öbüründe önlüğü vardı. Önlüğünü hava sıcak olduğu için çıkarıp eline almıştı. Zaten okulun son günlerinden biriydi. Bir hafta sonra yaz dinlencesine girecekler-di.

Artık okula gitmemeyi düşünüyordu. Çünkü öğrenilebilecek her şeyi öğrenmişti.

Eve gelince bunu annesine söyledi.

"Artık okumayı ve yazmayı iyice öğrendim," dedi. "Ayrıca dört işlemi de yapabiliyorum. Bundan sonra okula gitmem için bir neden kalmadı."

"Öyle mi?" dedi annesi. Kaşının birini hafifçe yukarı doğru kaldırmıştı. Çetin'in söylediklerini pek doğru bulmadığı zamanlar böyle yapardı.

"Öyle," dedi Çetin. "Artık her şeyi biliyorum."

"Biliyorsun demek?" diye sordu annesi. Gülümsemeye hazırlanırmış gibi kıvrıldı dudakları. Gözleri de alaycı bir ışıkla pırıldadı.

"Bana inanmıyorsun ama, gerçekten her şeyi biliyorum."

Annesi güldü.

"Neden gülüyorsun?" diye sordu Çetin. "Ne var bunda gülünecek?"

"Her şeyi biliyorsun, neden güldüğümü de bil. Neden bana soruyorsun?"

Çetin annesini çok severdi ama, böyle şaşırtmacalar hiç hoşuna gitmiyordu.

"Her şeyi biliyorum," dedi yine. Biraz alınmıştı doğrusu. "Bana istediğini sorabilirsin."

"Karnın aç mı? Sana biraz peynir - ekmek vereyim mi?"

"Böyle soru değil," dedi Çetin. "Gerçek sorular sor. Örneğin yağmu-

SULHİ DÖLEK

Eylül 1948'de İstanbul'da doğdu. Yine bu kentte ve daha sonra ABD'de Michigan Üniversitesi'nde öğrenim gördü. Şimdi, yazarlığın yanısıra gemi inşa yüksek mühendisi olarak görev yapıyor.

1969'da Yusuf Ziya Ortaç Armağanını kazanan Sulhi Dölek, bu tarihten 1977 sonuna değin Akbaba dergisinde gülmece öyküleri ve çeşitli yazılar yazdı. "Korugan" adlı romanı, Milliyet Yayınları'nın ilk roman yarışmasında üçüncülük ödülüne değer görüldü. Ayrıca, gülmece yazıları iki yıl süreyle Milliyet gazetesinde yer aldı.

Radyo için güldürü türünde kısa oyunlar ve çocuk dergilerine öyküler de yazan Dölek, son olarak 1979 Dünya Çocuk Yılı nedeniyle Kültür Bakanlığınca açılan çocuk yapıtları yarışmasında "Yeşil Bayır" adlı yapıtıyla roman dalının birincilik ödülünü kazandı. "Güleryüzlü Tarlalar" adlı yayımlanmış bir çocuk romanı daha var.

Sulhi Dölek şu sıralarda bir roman ve bir de tiyatro oyunu üzerinde çalışıyor.

run nasıl yağdığını, Türkiye'de kaç kent bulunduğunu, ya da yer çekiminin ne demek olduğunu sor."

Annesi mutfağa yollanmıştı bile. Çetin peşinden gitti. Onun uzattığı peynirli ekmeği alıp ucundan ısırdı. Ağzı dolu dolu konuştu:

"Türkiye'nin en uzun ırmağının hangisi olduğunu söyleyebilirim sana. Yeryüzünde kaç kıta olduğunu biliyorum. Bir kübün altı yüzünün bulunduğunu da biliyorum."

"Neden gidip bildiklerini kardeşine anlatmıyorsun?.. dedi Çetin'in annesi. "O henüz çok az şey biliyor. Ben yemeği hazırlayacağım."

Çetin oturma odasına, kardeşinin yanına gitti. Kardeşi henüz beş yaşındaydı. Üstelik kızdı o. Çetin, kızların erkekler kadar akıllı olmadıklarını düşünüyordu. Hatta bu yüzden, sınıfta bir kız arkadaşıyla kavga bile etmişti.

"Erkek çocuklar kızlardan çok daha akıllıdır," demişti ona.

Arkadaşı Çiğdem ise, "Böyle aptalca şey duymadım," diyerek karşı çıkmıştı.

Öteki arkadaşları çevrelerinde toplanmış, tümü bir ağızdan konuşmaya başlamışlardı.

Erkek çocuklar, "Kuşkusuz erkekler daha akıllıdır," diyorlardı.

Kızlarsa, aralarında anlaşmış gibi "Hayır," diyorlardı. "Kızların daha akıllı olduklarını bilmeyen yoktur."

Çiğdem'in iyice tepesi atmış ve "Susun!" diye bağırmıştı. "Hepiniz en az Çetin kadar aptalsınız. Ne erkekler daha akıllıdır, ne de kızlar. Akıllılık kız ya da erkek olmaya bağlı değil ki!.."

Bebeklerle oynayan kızkardeşine bakarken bunları anımsadı Çetin. Düşüncesini değiştirmiş değildi. Kızlar erkekler kadar akıllı olabilir miydi?

"Söyle bakalım," dedi kızkardeşine. "Neyi öğrenmek istersin?"

"Küçük bebeğim nereye gitti?" dedi Işıl.

"Siz kızlar!" diyerek yüzünü buruşturdu Çetin. "Bebekten başka bir şey düşünmezsiniz. Önemli konularla hiç ilgilenmezsiniz."

"Önemli konu ne demek?"

Kızkardeşinin sorusunu umursamadı Çetin. "Sana bir şeyler öğreteyim mi?" diye kendisi bir soru sordu.

"Öğret."

Çetin düşündü. Acaba öğretmeye nereden başlamalıydı? Kızkardeşinin bilmediği öyle çok şey vardı ki...

"İlkin ne anlatayım?"

"Bilmem ki... Neleri biliyorsun?"

"Her şeyi biliyorum."

"Bebekler nereden geliyor?"

Çetin yanıt vermeden bekledi.

"Yoksa bilmiyor musun?"

"Bilmez olur muyum? Ama her şeyi sana anlatamam."

"Öyleyse bana dikiş dikmesini öğret."

"Dikiş dikmesini mi? Bunu anneme sor."

"Hani her şeyi biliyordun?"

"Her şeyi biliyorum ama, önemli olan her şeyi biliyorum. Örneğin buhar makinesini kimin bulduğunu biliyorum."

"Buhar makinesi ne demek?" diye sordu Işıl.

"Anlatsam bile anlamazsın," dedi Çetin. Sonra da konuyu değiştirmek için kızkardeşine bir yılda on iki ay ve elli iki hafta bulunduğunu anlattı. Işıl bunları ilginç bulmuşa benzemiyordu.

Akşam olup da babası eve gelince, her şeyi öğrendiğini ve artık okula gitmesine gerek kalmadığını ona da söyledi Çetin.

"Bu doğru değil," dedi babası. "Hiç kimse her şeyi bilemez. İnsanlar sürekli olarak bir şeyler öğrenirler. Ben bile her şeyi bilmiyorum."

Çetin düş kırıklığına uğramıştı. Babası bile her şeyi bilmiyorsa, kim bilebilirdi? Kısa bir sessizlik oldu. Çetin'in sormak istediği bir soru vardı. Kızkardeşinin duymaması için sesini iyice alçaltarak konuştu:

"Buhar makinesi ne demek baba?"

"Her şeyi bilmesen bile, çok önemli bir şeyi öğrenmişsin," dedi babası. "Yani soru sormasını öğrenmişsin."

Çetin'in hoşuna gitti bu sözler. Aslına bakarsanız, beş yaşındaki kızkardeşinin de soru sormayı bilmesi onu biraz tedirgin ediyordu. Bu konu üzerinde fazla düşünemedi. Çünkü babası buhar makinesini anlatmaya başlamıştı bile. İlgiyle onu dinlemeye koyuldu Çetin. Dinledikçe de, ne çok şey bilmediğini anlayıp şaştı.

MOR KOYUN

Geceleri uykum kaçınca
Annem öğütledi
Yüz tane ak koyun sayıyorum
Bir ak koyun
İki ak koyun
Üç ak koyun
Dört ak koyun
Yüzüncü ak koyuna gelmeden de
Uyuyorum
Bazı geceler
Aralarına bir mor koyun giriyor
Hep şaşırtıyor beni
Ne yapsam
Ne etsem
Uyuyamıyorum.

NEDİR BU GÜZEL ŞEY

Bir anne kucağı kadar sıcak
Bir bulut gibi hafif ve yumuşak
En iyi yiyecekler kadar doyurucu
Gelincikler arasında gezer gibi
Nedir bu güzel şey bildiniz mi?
Uyku.

Yalvaç Ural'dan iki Şiir

RIFAT ILGAZ

DÜPEDÜZ BİR VATANDAŞ

RESİMLEYEN : MEHMET HAMZAOĞLU

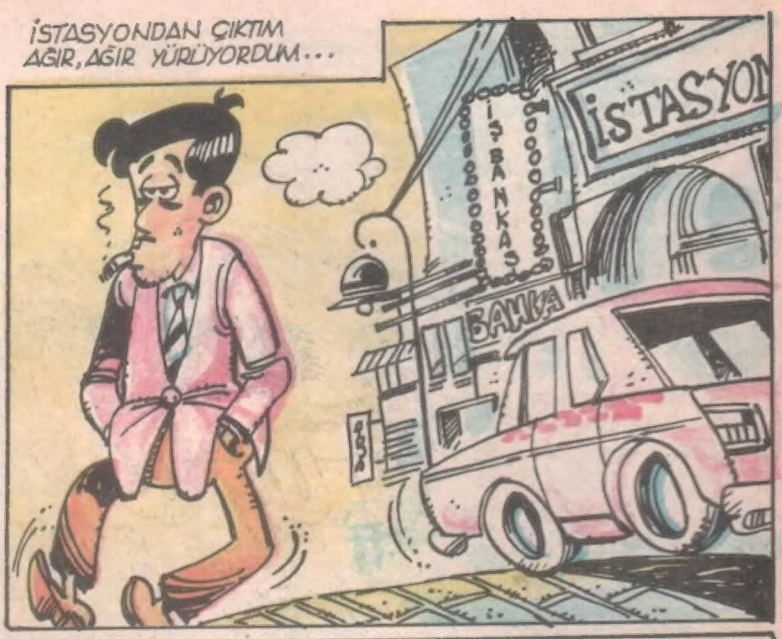

SEN HERHALDE MURAT'IN KARDEŞİSİN, BENZERLİĞİN BU KADARI PES DOĞRUSU !..
BEN MURAT'IN FALAN KARDEŞİ DEĞİLİM, KAÇ DEFA SÖYLEDİM. SENİ DE HAYATIMDA İLK DEFA GÖRÜYORUM. HAYDİ EYVALLAH !..
DELİ Mİ NEDİR BU HERİF YAHU, SAKIZ GİBİ DE YAPIŞKAN ÜSTELİK.
"GECEN GÜN YİNE PALTOMUN YAKALARINI KALDIRMIŞ BERBERE GİDİYORDUM Kİ..."
MARKET
VAY... MERHABA ŞADİ BEY!..
AL İŞTE YİNE BİRİNE BENZETİLDİM. TANRI SELÂMINI ALMAZSAM AYIP OLUR.
ŞEY... MERHABA..
ŞADİCİĞİM SENİN HABERİN VARDIR BELEDİYEDE TASVİYE VAR DİYORLAR DOĞRU MU?..
HERİF PEŞİMİ KOLAY BIRAKMAYACAK ANLAŞILAN. BAŞIMDAN SAVMANIN YOLUNU BULMALIYIM.
YOK ÖYLE BİR ŞEY! SEN MERAK ETME!
NASIL OLUR! BÜTÜN GAZETELER YAZDI. EĞER BİZE YOL GÖRÜNÜYORSA ŞİMDİDEN BAŞIMIZIN ÇARESİNE BAKALIM!
YOK CANIM... SEN BAKMA GAZETELERE!
GIRR !.. SAKIZDAN DA YAPIŞKAN BİRİYMİŞSİNİRİMDEN ÇILDIRACAĞIM ŞİMDİ...
EĞER BİR TEHLİKE VARSA BİZİMKİLERE MEKTUP YAZAYIM. HANİ ADAMI DÖYMÜŞLER DE, VAY ARKAM DEMİŞ! BİZİM DE ÇOK ŞÜKÜR ANKARA'DA BİR DAYIMIZ VAR, BU RARTİLERİN EŞİĞİNİ BOŞUNA MI AŞINDIRDIK, BUGÜNE KADAR...
HİÇ DURMA HEMEN YAZ, HAYDİ EYVALLAH!
2

BİR GÜN YOLUM BURSA'YA DÜŞMÜŞ ÇEKİRGE'YE GİDECEK OTOBÜS ARIYORDUM...
HEMEN ŞU İLERİDEKİ DURAKTAN AĞBİ!..
AFEDERSİN KÜÇÜK, BURDA ÇEKİRGEYE OTOBÜS NERDEN KALKIYOR?
AÇA
YARIM SAATTİR BEKLİYORUM. HALA BİR OTOBÜS GELMEDİ...
OTOBÜS DURAĞI
BÜFE
UA-
İŞTE, NİHAYET DÜŞTÜN ELİME.
!
AFEDERSİNİZ AMA NE DEMEK İSTEDİĞİNİZİ ANLIYAMADIM. HER HALDE BİR YANLIŞLIK OLACAK...
HELE İYİ BAK GARDAŞ, KİRAZLI YOLUNDA BEN ÇAVUŞ İKEN SEN DE...
HERHALDE BEN DE MÜHENDİS OLUCAM!
MÜHENDİS KİM, SEN KİM, BİZİM AMELELERİN HESABINA BAKARDIN, BİRDEN TOZ OLUVERDİN ORTADAN. HER SEFER KURUŞLARI BURARDIN, KÜSURATÇI ALİ BEY DEĞİL MİSİN SEN?
NE KÜSURATCISI ARKADAŞ? YANLIŞIN VAR SENİN!..
HADİİ KURTULAMAZSIN ELİMDEN. GEL ŞURAYA OTURALIM...
③
YİNE BİRİNE BENZETİLDİM, BENDEKİ DE NE, SANS BE...
AFEDERSİNİZ ÇOK BÜYÜK BİR YANLIŞLIK YAPIYORSUNUZ. BEN KÜSURATÇI ALİ BEY FALAN DEĞİLİM.
KAHVECİ YAP BİZE İKİ ÇAY! BAK ARADAN TAM İKİ YIL GEÇTİ. HALA BU DEFTER CEBİMDE, BUGÜN BU HESAP GÖRÜLECEK ANLADINMI?

EVET. ÇAYLAR GELDİ!..
EVET ŞİMDİ GELELİM HESABA. ALİ OĞLU HASAN, KIRK BEŞ YEVMİYE... YEDİ LİRADAN NE EDER? ÜÇ YÜZ ON BEŞ LİRA. ŞİMDİ GELELİM DİĞERLERİNE..
AHBAP BİZİM HANIM ÇEKİRGE'DE BEKLİYOR BENİ. BENİM KİRAZ YOLU İLE İLİŞKİM YOK, BEN İSTANBULDAN ROMATİZMALARIM İÇİN GELDİM.
KİME YUTTURUYORSUN BE... BIRAK DALAVERELERİ...
PEKİ MADEM İNANMIYORSUN GÖTÜR, KARAKOLA BENİ TESLİM ET TAMAM MI?..
DAHA ÖNCE DÜŞÜNEMEDİM, YÜRÜ KARAKOLA GİDİYORUZ!..
İŞTE KARAKOLA GELDİK, ŞİMDİ BAKALIM NE YAPACAKSIN...
KARAKO
BAKALIM BU İŞTEN NASIL SIYRILACAM.?.
SAATLER SÜREN SORGUDAN SONRA...
İŞTE BÜTÜN OLAY BÖYLE. ONUN BAHSETTİĞİ ŞAHIS BEN DEĞİLİM!
HIM... GALİBA DOĞRU SÖYLÜYORLAR. NÜFUS KAĞIDINDA REMZİ IŞIK YAZIYOR. BIRAKIN GİTSİN!
BIKTIM BAŞKASINA BENZETİLMEKTEN, BUNA HEMEN BİR ÇARE BULMALI...
KARAKO
ŞU BIYIKLARIMI, AŞAĞI SARKITTIM MI, ŞU SAKALLA DA BAMBAŞKA BİR TİP OLDUM.. ŞİMDİ YENİ ALDIĞIM KIYAFETİ DE GİYDİM Mİ TAMAM?..
4

ŞU BEREYİ DE YAN GİYDİM Mİ, BABAM GELSE TANIMASINA İMKAN YOK...
HE, HE... İŞTE BAMBAŞKA BİR TİP OLDUM..
BİR SABAH, CAĞALOĞLUNDA DOLMUŞTAN İNMİŞTİM Kİ, BİZİM TURAN'LA KARŞILAŞTIM...
VAY... REMZİ, NERELERDESİN SEN YAHU?..
UZUN ZAMANDIR ORTALIKLARDA YOKTUN...
OOO!.. MERHABA TURHAN, NASILSIN?..
YAHU, ABİ BU NE KIYAFET! SAKAL, BERE, PALTO... BAMBAŞKA BİR TİP OLMUŞSUN!..
HAA!.. ONLAR MI SORMA BİRADER...
BAŞKALARINA BENZEMEKTEN, KENDİME BENZEMEK İÇİN BAŞKA ÇARE BULAMADIM, BU SAKAL, BU BIYIK, BU PALTO HEP BUNUN İÇİN, BEN NE MAÇ BUDALASI, NE DE BELEDİYEDEKİ SADİ BEY, NE DE KÜSÜRATÇI ALİ BEY, KENDİ HALİNDE YAŞAYAN BİR ARAMIM, KENDİNE BENZEMEK İSTEYEN DÜPEDÜZ BİR VATANDAŞ!..
⑤

TARIK BUĞRA • İBİŞ'İN RÜYASI

1 YAZAR YAPIT

YAZAR

Tarık Buğra 22 Aralık 1918'de Akşehir'de doğdu. 1936'da Konya lisesini bitiren Buğra bir süre Tıp, Edebiyat ve Hukuk fakültelerine devam etti. Yüksek öğrenimden vazgeçerek hayata atıldı. 1947'de Akşehir'de "Nasrettin Hoca" gazetesini çıkardı. 1948'de Cumhuriyet gazetesinin Hikâye Yarışması'nda ikincilik kazandı.

Daha sonra Istanbul'a gelen Tarık Buğra 1952 - 56 yılları arasında Milliyet, Yeni Istanbul gazetelerinde fıkra yazarlığı, daha sonra da bazı gazetelerde sekreterlik yaptı. 1963'te "Yol" dergisini kurdu. 1970'te "İbişin Rüyası" ile TRT Roman Başarı Ödülünü aldı. Bu romanın oyunu 1972'de Ankara Devlet Tiyatrosu'nda oynandı.

Günümüz yazarları arasında değerli bir yeri olan Tarık Buğra'nın çeşitli yapıtları arasında şunları sayabiliriz: Hikâyeleri : Oğlumuz (1949), Yarın Diye Bir Şey Yoktur (1952), İki Uyku Arasında (1954), Hikâyeler (1964), Hikâyeler (Seçmeler - 1969) - Roman : Siyah Kehribar (1955), Küçük Ağa (1964), Küçük Ağa Ankara'da (1966), İbişin Rüyası (1970). - Fıkra: Gençlik Türküsü (1964).- Gezi : Gagaringrad (1962).- Oyun : Ayakta Durmak İstiyorum (1966), İbişin Rüyası (1972).

YAPIT

Nahit, bir paşanın oğludur. Okul sıralarında tiyatroya merak sarar. Büyüyünce oyuncu olmaya karar verir. On yedi yaşındayken Şehzadebaşı'nda bir tuluat tiyatrosuna girer. Git gide adı duyulmaya başlar. Nahit tiyatroda Vedia'yla tanışır. Evlenirler. Ama anlaşamazlar ve sonunda ayrılırlar. Aradan uzun yıllar geçer. Bir gün Nahit İbiş rolüne çıkar. Oldukça başarı kazanır. Bütün tiyatroseverler onu İbiş olarak tanırlar.

Zenginlerden Murat bey bir tiyatro kurar. Yönetimini Nahit'e verir. Nahit, bir gün, eski karısı Vedia'yı görür. Yalvarır, yakarır. Evlenmelerini ister. Yeniden birleşirler. O sırada tiyatroya yeni oyuncular alınacağını duyan Hatice, Nahit'e baş vurur. İşe alınır. Hatice sahnede büyük başarı kazanır. Üstelik Nahit'in Hatice'ye hayranlığı da aşka dönüşür. Hatice son derece namuslu bir kadındır. Bir gün Nahit'e gelerek kendisini eve götürmesini ister. Yolun yarısında Nahit'in evini görmek ister. O akşam ikisi de birbirlerini derinden sevdiklerini anlarlar.

Nahit'in ilk tiyatro günlerinden Sadi adında bir arkadaşı vardır. Yeteneksiz bir oyuncudur. Nahit'in başarılarını kıskanır. Ona kötülük etmeyi düşünür. Bir gün Vedia'ya

gider. Nahit'in başka bir kadınla ilişkisi olduğunu söyler. Hatice ise Sadi'yi ciddiye almamakla beraber Nahit'i kıskandırmak için onunla yakından ilgileniyormuş gibi davranır. Nahit bozulur. Bir gün Sadi'yi sahneye çıkarır. Sarhoş olan Sadi'ye seyirciler hem güler, hem de acırlar. Sadi kulisteye sızıp kalır. Nahit Hatice'ye Sadi'yi gösterir. Genç kadın dehşete kapılarak sokağa fırlar. Bunalım geçiren Hatice sabahleyin kendini vurur. Nahit üzüntüden kahrolur, eski günleri acıyla anar.

Mini ansiklopedi

GÜNEY TAKIMYILDIZI

Güneyhaçı, yalnız güney yarıküresinden görülebilen bir takımyıldızıdır. Kuzey yarıküresindeki Küçük Ayı'nın hemen hemen aynı işlevini görür. Bu takımyıldızlar yeryüzünün Kuzey-Güney eksenindedirler; Güneyhaçının dört yıldızı da her zaman Güney kutbu yönünü gösterirler.

EŞREFOĞULLARI

13. yüzyılda Anadolu'da kurulmuş beyliklerden biridir. Kurucusu, Beyşehir dolaylarında bir uç valisi olan Süleyman Bey, Selçuklu Devletinin zayıflamasından yararlanarak egemenliğini ilan etmiştir. Onun ölümünden sonra yerine geçen oğlu Mehmet Bey, ülkeyi genişletmiştir. İlhanlıların Anadolu'ya saldırıları sırasında 14. yüzyılın ilk yarısında ortadan kaldırılan Eşrefoğlu Beyliği'nden tek ünlü anıt Beyşehir'deki Eşrefoğulları camisidir.

INGRES

1780 - 1867 yılları arasında yaşayan büyük Fransız ressamı Jean Auguste Dominique Ingres 1824'te İtalya'dan Paris'e dönünce Güzel Sanatlar Akademisi'ne üye seçilmiş, Güzel Sanatlar Okulu'nda öğretmenlik yapmıştır. Desen alanında çok büyük bir sanatçı olan Ingres, portre alanında da eşsizdi. Tablolarında Raphael'den ve antikite yontucularından esinlenen sanatçı, klasik anlayışın yanı sıra özellikle çıplaklarında "arabesk" lere geniş yer verir. Ressamın tabloları arasında "Türk Hamamı", "Odalık" ünlüdür.

KILAVUZBALIĞI

Sıcak ve ılık denizlerde yaşıyan bir balıktır. Gemileri izleyen köpek balıklarıyla birlikte yüzer. Besinini bu yöntemle bulur. Köpek balıklarının önünden gittiği için ona bu ad verilmiştir. Boyu 40 cm. kadardır. Malta palamutu diye de anılan bu balık mavimsi boz renklidir.

Cengiz Han'la Pip çok iyi anlaşıyorlar. Türkçemizde güzel bir deyim vardır: "Nerdeyse tepeme çıkacak" derler ya! İşte Pip öyle yapıyor! İkide bir Cengiz Han'ın başının üstüne ya da sırtına çıkıp uzun süre orada yatıyor.

Küçük Pip'in keyfine diyecek yok!

Yavru sincap maymun İngiltere'deki Chester Hayvanat Bahçesinin yönetmeninin evinde geliştikten sonra kendi türünden büyüklerin yanına gönderilecek...

Sincap maymunlar maymun türünün en sevimlileri arasında yer alırlar. Gerçekten sevimli olan bu yaratıklar kendi türünden olanları sevmiyorlar mı nedir, bundan üç ay önce dünyaya gelen Pip'i annesi istememiş. Bunun üzerine küçük Pip'in bakımını Chester Hayvanat Bahçesi yönetmeninin karısı Bayan Wait üzerine almış...

Pip bu evde çok mutlu bir yaşam sürmekte. Ekmek elden su gölden! Üç saatte bir kendisine sütü veriliyor, ayrıca çeşitli meyveler, peynir, haşlanmış yumurta, daha birçok şey de yiyor... Ama Pip'in en sevdiği şey ne biliyor musunuz? Üzüm! Bu meyveye hiç dayanamıyormuş!

Pip'in, evde, en iyi dostu Cengiz Han adındaki kocaman Danua köpeği. Cengiz Han şöminenin önüne yatıyor, Pip de onun sırtına çıkıyor, ikisi de bir güzel uyku çekiyorlar...

Ne var ki, Pip çok yaramaz. Bayan Wait özellikle örgü örerken Pip onu hiç rahat bırakmıyor. Türlü maskaralıklar yapıyor, kadıncağızın elinden örgüsünü çekiyor, yumağını alıp odanın öte yanına fırlatıyor. Neyse evin hanımı Pip'in yaramazlıklarına büyük bir hoşgörüyle katlanıyor çünkü bu sevimli yaratık onu çok oyalıyor. Zaten Pip biraz daha büyüyünce doğru Hayvanat Bahçesindeki öteki sincap maymunların yanına gönderilecek.

Pip'in en sevdiği meyve üzüm. Öbür meyvelere pek aldırdığı yok ama, üzümü görünce dayanamıyor yaramaz...

Pip ne kadar yaramazlık yaparsa yapsın Bayan Wait bu küçük maymuna hiç kızamıyor... Pip'in ne denli küçük olduğu bu resimde daha iyi anlaşılıyor.

Ana sütünden yoksun kalan Pip, bebekler gibi sütünü biberondan içiyor.

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. İtalya Yarımadasının ucu ile Sicilya Adasının kuzeydoğu kıyıları arasında bir boğazdır. Çok güçlü akıntılardan ötürü eski çağlardan beri denizcilerce çok tehlikeli bir geçit sayılır. Hangi boğaz?

2. Geçen yıl ölen, çağımızın büyük filozoflarından Jean-Paul Sartre'ın "Altona Mahkûmları", "Gizli Oturum" gibi oyunları ülkemizde de oynanmış, yapıtlarının çoğu dilimize çevrilmiştir. Bu yazarın oluşturduğu düşünce akımının adını biliyor musunuz?
3. İnsanlarda ilk din duyguları cansız eşyaya tapmakla başlamıştır. İlkel topluluklarda hâlâ bu tapınma sürmektedir. Bu gibi toplulukların putlarına ve bunlara tapınmaya ne denir?
4. Ucu kıvrık sopalarla iki takım arasında oynanan bir top oyunudur. Bu oyun üç değişik yerde oynanır. I) Çimen üzerinde, 2) Kapalı salonda tahta ya da asfalt zemin üzerinde. Üçüncüsünü tam adıyla siz söyleyin.
5. Istanbul'un şu semtlerini bilmeyen var mı: Kabataş, Kadıköy, Beylerbeyi, Kızılay, Kuzguncuk, Haydarpaşa, Basmane, Cihangir. Galiba yanlış yaptık. Bunlardan iki semt başka kentlerimize ait. Hangileri ve hangi kentler?
6. Tarihte güzelliği kadar acımasızlığıyla da ün yapmış olan Mısır İmparatoriçesi Kleopatra Roma İmparatorluğunun iki ünlü kişisiyle yakın ilişkiler kurmuştu. Romalıların adlarını biliyor musunuz?
7. Açıkta olduğu gibi, üzeri kapalı bir yapıda da olabilen, binicilik çalışmaları, at idmanları yapılan yerlere ne ad verilir?
8. 1980 yılında Amerikalı McEnroe'yu yenerek 5. kez üst üste Wimbledon şampiyonu olan İsveçli sporcunun adını biliyor musunuz?
9. Arapçada "tarım işçisi" anlamına gelen ve binlerce yıldan beri yaşayışını değiştirmemiş olan Mısır köylülerine ne ad verilir?
10. Meyvesi iri kiraz büyüklüğünde, kırmızı renktedir. Çekirdeği pek serttir. Dikenli bir çeşit ağaççığın da adıdır. "Çiğde" diye de anılır. Sıcak iklimlerde ve Akdeniz bölgesinde yetişir. Hangi meyve?
11. Acı bir tozdur. Suda çok az erir. Vücuda girince, omurilikte sinir hücrelerini etkiler. Sarmaşık cinsinden, daha çok tropik bölgelerde yetişen bir bitkiden elde edilir. Üst üste 5 - 6 nöbetten sonra hasta ölür. Bu şiddetli zehirin adı nedir?
12. Vatikan'dan sonra dünyanın en küçük devleti olan Monako'da kaç kent vardır ve bu devletin başkentinin adı nedir?
13. Roma İmparatorluğunun en büyük kentlerinden biridir. 79 yılında Vezüv Yanardağının birdenbire ateş püskürmesiyle yeryüzünden silinmiş, yüz yıllar boyunca toprak altında kalmıştır. Adı nedir?
14. Yakıtla çalışırsa da, dayandığı fizik kuralı, benzinle, mazotla çalışan motorların dayandığı kuralдан ayrıdır. Bu motor yardımıyla yükseklerde büyük manevra yeteneği sağlanır. "Jet motoru" da denilen bu motorun adı nedir?
15. Eski bir savaş gemisidir. Tek sıra top ambarlı, tek sıra küreklidir. Kadırgadan farkı yelken düzenindedir. Üçgen yerine çift direğe yatay olarak çekilen üst üste iki, bazen de üç kademeli dörtgen yelkenle yürüyen bu geminin adı nedir?

Yanıtlar 29. sayfada

KARS

COĞRAFİ DURUM

Doğu Anadolu'nun kuzeydoğu kesimindedir. Kars suyu kenarında ve Kars ovası ortasında kurulmuştur. Kuzeyde ve doğuda 500 km.lik bir sınır çizgisiyle S.S.C.B.'den ayrılır. Güneyde Ağrı dağına ve Aras dağlarına dayanan sınırla Ağrı'dan ayrılır. Batıda Erzurum, kuzeybatıda Artvin illeriyle komşudur. Yüksek bir yerde kurulmuştur. Topraklarının çoğu denizden 2.000 m. yüksektedir. Dağlar 3.000 m.yi bulur. Aras vadisi, güneyinde yer alan Iğdır ovası ve bu ovanın hemen güneyinde Türkiye'nin en yüksek tepesi Ağrı Dağı yer alır. Kuzeybatıda Artvin'le sınır yapan Yalnızçam dağları, kuzeydoğuda Kısırdağ ve güneybatıda Allahüekber dağları, Aladağ, Aras dağları önemli yükseltileridir. Çıldır ve Azap gölleri, Aras nehri ve kollarından Arpaçayı, Kars suyu Kars'ın önemli doğa unsurlarıdır. İklimi çok serttir. Kışlar şiddetli, sürekli, yazları gece serin, gündüz sıcak geçer. Yaz en yağışlı mevsimidir. Ovalarda zengin çayırlar, sarıçam türünden ormanlar Sarıkamış dolaylarında yoğundur. Bu kentin ormanlarının özelliği üst sınırları Türkiye ortalamasının en yükseğidir. Koyun, sığır önemli bir gelir kaynağıdır. Yağ, peynir ve süttozu olarak başka illere gönderilir. Arıcılık da önemlidir.

IĞDIR OVASI

Aras vadisi güneyinde yer alır. Türkiye sınırları içindedir. Kuzey yarısı (Revan ovası) Sovyetler sınırı içindedir. Iğdır'ın iklimi de değişiktir. Kışlar, meyve ve sebzelere zarar vermeyecek kadar hafifler, yazları sıcak, yağışları azdır.

Ani harabeleri

TARİHÇESİ

Kahramanlığıyla ün salmış olan Kars, adını bir söylentiye göre bu çevreye yerleşmiş Karsak Türklerinden almıştır. Bir diğer söylenti de, Gürcistan-Ermenistan sınırında olduğundan Karis-Kalaki (kapı kenti) adından gelmektedir. Kars, 300 yıl Urartulara bağlı küçük krallıkların elinde kaldıktan sonra M.Ö. 665'te İskitlerin, sonra da Selevkusların eline geçti. Sasaniler devrinde 200 yıl İran'a bağlı kaldı. Müslümanlığın doğuşundan sonra, Halifeler burayı Bagrat Ailesine verdiler. Yine Bagratlı Sembad 900 yıllarına doğru halifeden "kral" ünvanı aldı. 928'den sonra Kars Bagratlıların merkezi oldu. Bir ara Bizanslılar kenti ele geçirdiler ama, kısa zamanda Saltuklular burayı aldı. Sırasıyla Kıpçak Türkleri, yine

KARS OYUNLARI

Kars oyunları ve bu dolaydaki oyunlar, aynı yöredeki komşu devlet illerinde yerleşik Türk boylarıyla benzerlik gösterir.
Yöresel Kars oyunları içinde Azeri, Kırım, Kafkas, Türkistan oyunları yaşamaktadır.
Kars oyunları içinde Bar oyunlarının özel bir yeri vardır. Bar'la eşanlamlı "Yallı" sözcüğü de kullanılır. "Düz Yallı"da halka biçiminde dizilir. Halka hareketlidir, döner, arada durur. Durduğu zaman oyuncular sırayla ortaya atlarlar ve özel yetenek gösterisi yaparlar. Bu sırada halkadakiler alkış tutar. Bıçak, Kars oyunları içinde özel yetenek, beceri isteyen zor bir oyundur. 15-20 kamayla oynanır. Yine Kars oyunları içinde birçok ad altında oynanan, en çeşitli, en eski oyunlardan biri Lezinka'dır. Tek, iki kişi, toplu, alaca dizi vs. biçiminde oynanır. Tek oynandığında Lazgi denir. Topluluk tarafından toplu karşılama olarak oynandığında değişik adlar alır.

KARS OYUNLARI ÇALGILARI

Davul, zurna yanında akordeon, armonika, balaban, tar, gayda, tulum, kopuz gibi çalgılar kullanılır.

KARS TÜRKÜSÜ

Bu dağlar nazlı dağlar
Baharlı yazlı dağlar
Bürünmüş çiçeklere güllere
Neşeli nazlı dağlar

Dağlarda fenerem ben
El vurma sönerem ben
Kaş altından göz etme ay balam
Arifim kanaram ben

Ardahan dağ yeridir
Kağızman bağ yeridir
Abadol (şenol) Sarıkamış ay balam
Gökçeğin (güzelin) bol yeridir

Bu dağlar olmasaydı
Çiçeği solmasaydı
Ayrılık olmasaydı

Kars kalesi

tlar, Hıristiyan atabeyler, İlhanlılar, koyunlular kenti ele geçirip p yıktılar. Osmanlılara geçtiğinde -4) kent onarıldı ve zamanla eya- erkezi oldu. 19.yy'da Rus saldırı- a uğradı, müslüman halkın boşalt- yerlere hıristiyan göçmenler geti- 16 Mart 1921'de Kars, Türkiye sı- rı içine alındı.

RS KALESİ

5—1174 arasında Erzurum Saltuk lerinden İzzettin Bey tarafından tırıldı. Bugünkü Kars'ın kuzeyinde, tepe üzerindedir. 5 sıra sur ile çev- lir. Surların çevresindeki hendek s çayından alınan suyla doldurul- du. Dış kalenin çevresi 27.000 met- r. 220 burç ve kulesi 2.000'den mazgalı vardır. Kalenin ana kapısı u yönündedir. Yokro denilen orta ı ise batıya bakar. Kapıların kanat- demirdendir. Surların içinde asker uşları, cephanelikler, erzak ambar- yer alır. İç kalede ise eskiden cami, şı, ev, dükkanlar varmış.

MBET CAMİSİ

üda Camisi de denilen yapı, Kars' n eski yapısıdır. Bagratlı sülalesin- ı Abbas II Takavor tarafından 930- 7 yıllarında yaptırılmıştır. Kilise 12 ari adına yaptırılmıştır. Kubbesi i biçimindedir. Kubbe kasnağın- i pencere kemerlerindeki taş oy- lar çok ilgi çekicidir. 1579'da ca- ye çevrilmiştir.

ANİ HARABELERİ

Doğu Anadolu'da, Kars topraklarında ünlü bir harabe yeri. Kars'ın 50 km doğusundadır. Arpaçayı vadisine yakındır. Yakınlarda Ani adlı bir köy de vardır.

Yeni Cami

M.Ö. Ani çevresine yerleşilmişti. Ortaçağ'da bir kale kenti olarak önem kazanır. Önceleri Kımsarakanlar sonra da Bagrati ailesi kaleyi ele geçirdiler. 10. yy'dan sonra Bagratilerin başkenti oldu ve çok gelişti. 1124'de Gürcüler'in eline geçti ve bir Ermeni ailesine tımar olarak verildi. 1239'da Moğollar'a geçti. 1319'da büyük bir deprem sonucu ağır hasara uğradı. Kilise, mezar, kitabeler, kümbetler, vb. den oluşan Ani harabelerinde kazılar 19. yy'da başlamış ve günümüzde bile her şey tam açıklığa kavuşmamıştır. Bu harabelerde Süryani, İran, Ermeni, Arap, Bizans, Türk etkileri görülmekte ve tüm sanat anlayışları birbirine kaynaşmış durumdadır.

TARİHİ YAPILARI

Evliya Camisi, 1.579'da III Murat, Ulu Cami Sultan İbrahim tarafından yaptırıldı. Yine III Murat devrinde yaptırılan Paşa Sarayı, Ulu Cami gibi harabe halindedir. Kars suyunu birleştiren Taşköprü de Murat devrindendir. Üç gözlüdür.

PARİS

Aleksandros diye de bilinen Paris, Troya kralı Priamos'la Hekabe'nin küçük oğullarıdır. Paris doğmadan önce annesi düşünde Troya'nın kendi karnından çıkan alevler içinde yandığını görmüş. Falcılar da ona, doğuracağı çocuğun kenti yıkacağını haber vermişler. Paris doğunca, babası onu İda dağına yollamış. Orada vahşi hayvanlar yer sanmış. Oysa Paris'i bir çoban bulmuş, büyütmüş. Güzel, çevik bir delikanlı olmuş. Dağdakiler ona koruyucu anlamına gelen Aleksandros adını vermişler. Sihirli gücü olan güzel Oinone ile yaşamaya başlamış. Bir yandan da çobanlık yapıyormuş. Ancak, efsane bu ya, işler böyle düzgün gidemezmiş falcıların söylediklerine göre ve "Üç Güzel" efsanesi ortaya çıkmış, ardından da Troya Savaşı başlamış.

Olympos dağında bir düğün kutlanmaktaymış. Tanrılar, Kavga Tanrıçası Eris'den hiç hoşlanmadıkları için onu düğünlere çağırmazlardı. Eris de buna çok kızıp öç almaya karar verdi. Altın bir elmanın üzerine " en güzeline" yazıp konukların arasına attı. Kadınlar arasındaki eleme sonucu ortaya üç aday çıktı: Hera, Athena ve Aphrodite. Üçü de kararı Zeus versin dediler. Ama Zeus akıllıydı, işi hemen üzerinden attı ve "buna ancak İda dağında çobanlık yapan Paris karar verir" dedi. Üç tanrıçayı yanlarına haberci Hermes'i katıp oraya yolladı. Zavallı Paris, birdenbire yanında beliren üç tanrıçayı görünce şaşkına döndü. Hele yargıyı onun vermesini söylediklerinde ne yapacağını şaşırdı. Tanrıçalar, yarışmayı bir pazarlık konusu yapmışlardı. Elmayı kendisine verirse Hera, Paris'i Asya kralı yapacaktı. Athena ise sonsuz akıl, başarı sunacaktı. Aphrodite ise değişik bir şey önerdi. "Sana dünyanın en güzel kadınını veririm," dedi. Paris de tuttu elmayı Aphrodite'e verdi.

Dünyanın en güzel kadını, Zeus'la Leda'nın kızları olan Helena'ydı. Bu güzel kızla Yunanistan'ın tüm prensleri, kralları evlenmek istemişlerdi. Sonunda Helena'nın üvey babası şu karara vardı: "Helena istediğini seçecek, ama bana söz vereceksiniz, kızım kimi seçerse, sizler o kişiye yaşadığı sürece destek olacaksınız!" Helena, Sparta kralı Menelaos'u seçti. Evlendiler, bir kızları oldu. Derken, tanrıça Aphrodite'den verdiği sözü tutmasını isteyen Troya'lı prens, eski kaz çobanı Paris ortaya çıktı. Aphrodite onu Sparta'ya Menelaos'un sarayına konuk getirdi. Kral onu ağırladı, ama Girit'e gitmek zorundaydı ve saraydan ayrıldı. Dönüşünde ne Paris'i ne de karısını bulabildi. Paris, güzel Helena'yı Troya'ya kaçırmıştı. O zaman Menelaos, kendine destek olmak için and içenlerden yardım istedi. Tüm Yunanlılar bir araya geldiler, gemilerine binip Troya önlerine yanaştılar ve doğuyla batı arasındaki en korkunç savaş başladı. Homeros'un ünlü İlyada destanı, bu savaşı en ince ayrıntılarına kadar anlatır. Her iki tarafın da yiğitlerini, ni, korkaklarını bir bir söyler. Savaş yıllarca sürer gider ve sonunda Yunanlılar, işi bilek gücüyle sonuçlandıramayacaklarını anlayınca, ünlü Tahta At hilesiyle Troya'yı ele geçirirler, kenti yakıp yıkarlar. Bu arada Paris de ölür. Kral Menelaos da karısı Helena'yı alıp sarayına döner.

Michelangelo

- İTALYAN RESSAMI, YONTUCUSU, MİMARI VE OZANI
- 1475'TE AREZZO YAKININDA CAPRESE'DE DOĞDU
- 1564'DE ROMA'DA ÖLDÜ

ÜNLÜ KİŞİLER

KİMLİĞİ

Rönesans İtalya'sı sanatçılarının en büyüğüdür. Lorenzo di Medici'nin ve Clemens VII ile Julius II diye bilinen papaların himayesinde çalıştı. Roma'daki Vatikan Sarayı'nın özel kilisesi Capella Sistina'daki tavan freskleri, Floransa Akademisi'ndeki Davut yontusu ölmez yapıtlar arasında yer alır. Büyük sanatçının "Musa", "Tutsaklar", "Pieta" adlı yontuları bu sanat dalının kuşkusuz en büyük örnekleridir. Aynı zamanda ozan olan Michelangelo'nun şiirleri hâlâ İtalyan edebiyatında geçerliliklerini korumaktadırlar.

ÖZELLİKLERİ

- Çok genç yaşta, ailesi karşı koyduğu halde resme başladı. Ghirlandaio kardeşlerin atelyesinde çalıştı. Daha sonra yontuya atladı. Yontuculuğu sürerken bir yandan da kadavralar üzerinde çalışıp anatomi bilgisini geliştiriyordu.

- Sanatçı, yontucu Duccio'nun 40 yıl önce başladığı mermer blok halindeki Davut heykeli taslağına 1501'de başladı. 1504'te bitirdi. Dev heykelde en ince anatomik ayrıntılar verilmişti. Gövde sanki harekete hazır gibi durmaktadır.

- Papa Julius II ve öteki koruyucularıyla sık çatışmasına ve karşılaştığı bütün zorluklara karşın ömrü boyunca sanat çalışmalarını ve çabalarını en küçük umutsuzluğa kapılmadan sürdürmüştür. Çok çalışkan olan bu büyük sanatçı aynı zamanda her işinde çok düzenliydi. Yaptığı işlere karşılık çok iyi para kazanır ve kişisel işlerini de özenle yürütürdü.

- Michelangelo'nun ömründe ilgi duyduğu tek kadın Vittoria Colonna adında Roma'lı bir kadındı. Sanatçı bu ilişkiyi 60 yaşında başlatmıştı. Vittoria Colonna hem erdemli hem de kültürlü bir duldu. Büyük sanatçının çok güzel bir portresini yaptığı bu kadınla ilişkisi platonikti. Bu güzel ilişki sanatçının ölümüne kadar sürmüştür.

SİSTİNA'NIN GÖRKEMLİ TAVANI

1505 yılının martında Roma'ya dönen Michelangelo, Papa Julius II'den iki sipariş aldı: biri, yeni San Pietro bazilikasında papanın mezarı için görkemli bir anıt yapımı, diğeri de Capella Sistina'nın fresklerinin (duvar resimlerinin) yapımıydı. Mezar anıt papa ile sanatçı arasındaki bir anlaşmazlık yüzünden yapılamadı. Ancak, Michelangelo'nun 1508'de istemeye istemeye başladığı kemer freskleri Ekim 1512'de tamamlandı. Çeşitli olaylar ve düşünce aykırılıkları yüzünden Roma'dan ayrılan sanatçı 1534 yılında Papa Clemens VII'nin çağrısı üzerine Roma'ya döndü. Capella Sistina'ya "Mahşer" tablosunu çizmek için anlaşma yaptı. Fresk Ekim 1541'de açıldı. Michelangelo, freskte aşağı yukarı 400 figür kullanmıştır. Resimler, sanatçının, sanatında doruk noktasına ulaştığını simgeliyorlardı. Ancak, büyük tartışmalar başlamıştı. Bazıları freskleri dine aykırı, geleneklerden kopmuş, açık-saçık diye nitelerken, büyük bir çoğunluk o çağın şaheseri diye adlandırdılar.

Plak

Şenay - "ŞENAY" - EMİ - Uzunçalar.

Son günlerde yıllar sonra başarılı bir çıkış yapan Şenay, bir fırtına gibi esiyor ve ortalığı karıştırıyor. "Honki Ponki" son günlerin en popüler melodilerinden biri hiç kuşkusuz. Radyolarda her programda sürekli olarak çalınıyor. Yakında TV'de de sık sık gösterilmeye başlanacak. Ve "Honki Ponki" bu LP'de yer alan parçalardan yalnızca biri. Bunun yanında "Çirozname" "Doy Doy Doyamadım", "Bir Gün O Yok Diyecekler", "Sev Kardeşim" ve "Hayat Bayram Olsa"nın yeni düzenlemeleri de ilk dinleyişte dikkat çekiyorlar. Şenay'ı tanımak isteyen tüm müzikseverlere bu LP'yi dinlemelerini öneririz.

Zerrin Özer - "SENİ SEVİYORUM" - Kent Plak - Uzunçalar.

Son günlerde muzik dunyasında bir Zerrin Özer fırtınası esiyor. Bundan bir süre önce Orhan Gencebay'ın bestesi olan "Gönül"ün uyarlaması ile ortalığı kasıp kavuran genç şarkıcı bu kez "Seni Seviyorum" adlı LP'si ile müzikseverlerin karşısına geliyor. Her şeyden önce şunu belirtmekte yarar var. "Seni Seviyorum" her yanıyla iyi bir yapıt. Baştan sona zevkle dinleniyor. Albümün en dikkati çeken parçaları ise "Seni Seviyorum", "Hekimden Sorma" ve "Gönül".

ORHAN GENCEBAY YENİ FİLMİNE MÜJDE AR'LA BAŞLADI

Orhan Gencebay, "Kır Gönlünün Zincirini" adlı yeni filminde Müjde Ar'la oynuyor. Gülşah Film adına çekilen bu yapıtın yönetmenliğini Şerif Gören yapıyor. Bayramoğlu'nda çekilen ve içinde birçok deniz sahnesi bulunan filmde Orhan Gencebay'ın yeni şarkıları yer alıyor. Öbür rollerde Sümer Tilmaç, Eray Özbal, Ajlan Aktuğ oynuyor. Filmde Orhan Gencebay, Almanya'da çalışan ve şarkıcılık yapan bir müzisyeni canlandırıyor. Ancak olay Istanbul'da geçiyor. Müjde Ar ise, Gencebay'ın öç almak istediği bir adamın sonradan aşık olduğu kızkardeşini oynuyor.

17. ANTALYA SANAT ŞENLİĞİ 13 - 20 EYLÜLDE YAPILIYOR

"Altın Portakal" Film Yarışması'nın da yer aldığı 17. Antalya Sanat Şenliği, 13 - 20 Eylül 1980 tarihinde yapılıyor. Geçen yıl sansür nedeniyle ulusal film şenliğine yollanan filmlerin yapımcıları yapıtlarını geri çekmişler ve film dalında ödül verilememişti. Geçen yıl katılan filmler de isterlerse bu yıl yeniden başvuruda bulunarak yarışmalara katılabileceklerdir. Antalya Sanat Şenliği'nde yer alan yarışmalar şunlardır: Ulusal Altın Portakal Kısa Film Yarışması, Altın Portakal Grafik Yarışması, Ulusal Altın Portakal Film Yarışması, Plastik Sanatlar Sempozyumu. Bu yılki Ulusal Film Yarışması'nda 15 film derecelendirmeye girecektir. Birinci seçilen filme 150 bin, ikinciye 100 bin, üçüncüye 75 bin lira para ödülü ile en iyi yönetmen, senaryocu, görüntü yönetmeni, müzikçi, kadın ve erkek baş oyuncu ile yardımcı oyunculara Altın Portakal heykeli verilecektir. Şenliğin etkinlikleri arasında Antalya Körfezi ile ilgili bir yarışma ile 1981 yılı içinde Antalya'yı artistik ve tarihsel değerleriyle tanıtan belgesel filmler dalında iki yarışma düzenlenecektir.

Sinema

EROL BÜYÜKBURÇ İLK KEZ EŞİYLE BİRLİKTE BİR FİLM ÇEVİRDİ

Hafif müzik sanatçısı Erol Büyükburç, ilk kez eşi Emel Büyükburç'la bir filmde birlikte oynadı. "Bitmeyen Azap" adlı bu müzikal filmde, Erol Büyükburç'un hazırladığı beş yeni şarkı da yer alıyor. Büyükburç, filmde şarkıcı değil, yankesici rolünde. Eşi ise bir başka adamın karısını canlandırıyor. Filmde Mustafa Dik, Cemal Orman, Funda Gürkan, Nejat Gürçen, Hasan Yıldız, Sabahattin Çolak rol alıyorlar. Filmin yönetmenliğini Oğuz Gözen yapıyor.

ORHAN KEMAL'İN "DEVLET KUŞU" ADLI ROMANI İKİNCİ KEZ FİLME ALINIYOR

On yıl önce yitirdiğimiz Orhan Kemal'in 1958'de yazdığı "Devlet Kuşu" adlı romanı Memduh Ün yönetiminde filme alınacaktır. Filmde başrolü, güldürü sanatçısı Kemal Sunal oynayacaktır. Devekuşu Kabare Tiyatrosu'ndan sinemaya geçerek kısa sürede yarattığı "Salako" tipiyle büyük başarı kazanıp başrole yükselen Kemal Sunal'ın bu kez daha değişik bir kimlikle beyaz perdede görünmesi beklenmektedir. "Devlet Kuşu" daha önce de yine yönetmen Memduh Ün tarafından "Avare Mustafa" adıyla sinemaya uyarlanmış, başlıca rollerde Ayhan Işık ve Fatma Girik oynamışlardı. Aynı yapıt, Orhan Kemal tarafından tiyatro oyunu haline getirilmiş, 1964 yılında "İspinozlar" adıyla kitap halinde yayınlanmış, aynı yıl yine "İspinozlar" adıyla Istanbul Şehir Tiyatrosu'nda oynanmıştı.

kısa, kısa...

- Dinçer Sümer'in 1977 Türk Dil Kurumu Ödülü kazanan oyunu "Eski Fotoğraflar"ın TV dizi filmi yapılması için hazırlıklara başlandı. Dizinin başrolünde büyük bir olasılıkla Ayten Gökçer oynayacak.
- TV, müzik, tiyatro sanatçısı Perran Kutman, Grup Marşandiz topluluğunun davulcusu Koral Sarıtaş ile nişanlanıp evlilik için ilk adımı attı.
- Ayhan Işık'ın kendi yaptığı ve başrolde oynadığı filmlerinden "Haşhaş", "Harakiri", "Kana Kan", "Örgüt" TV için satın alındı. Satın alınan filmler değişik zamanlarda ekrana gelecek.
- Eski manken, yeni ses sanatçısı Gökben, Modern Folk Üçlüsü ile gittiği Almanya'dan, başarılı konserler vererek yurda döndü. Geziye Ali Kocatepe de katıldı.

Televizyon

AJDA PEKKAN'IN MÜZİK PROGRAMI KANADA TV'SİNDE RENKLİ YAYINLANDI

Birkaç yıl önce Paris'in en büyük müzikholü Olympia'da ünlü Fransız şarkıcısı Enrico Macias ile bir ay süreyle sahneye çıkıp, konser veren Ajda Pekkan'ın, Fransız TV'si tarafından renkli olarak banda alınan bu programı, Kanada Televizyonu'nda bir saat süreyle renkli olarak yayınlandı. Kanada TV'sinin Fransızca yayın yapan CBLT kanalında yayınlanan bir saatlik konser, Kanada'da yaşayan Türkler kadar, bu ülkenin halkı tarafından da beğeniyle izlendi. Programda Enrico Macias'la birlikte Fransızca şarkılar söyleyen Ajda Pekkan, bu şarkıların bir bölümünü, bazılarının yarısını Türkçe söylüyor. Fransız TV'sinin bu renkli bandının, Fransız diliyle konuşan bazı ülkelerde de yineleneceği söyleniyor.

YENİ TV DİZİSİ "IV. MURAT"I YUGOSLAV TV'Sİ SATIN ALDI

Kültür Bakanlığı ile TRT Kurumunun ortaklaşa yaptıkları "IV. Murat" adlı tarihsel diziyi, Yugoslav Televizyonu daha şimdiden satın almak istediğini bildirmiştir. Geçtiğimiz ay İstanbul'da Topkapı Sarayı'nda çekimine başlanan filmin renkli kopyasını birbuçuk milyon lira karşılığında almak üzere Yugoslav Televizyon ve Sinema Direktörlüğü yazılı bir sözleşme imzalamıştır. Beşbuçuk milyon liraya çıkacağı sanılan yapıtın üç milyon liralık giderini Kültür Bakanlığı, ikibuçuk milyonluk giderini ise TRT Genel Müdürlüğü karşılayacaktır. Renkli çekilen dizinin Yugoslavya'dan sonra Federal Almanya başta olmak üzere diğer bazı Orta Avrupa ülkelerine satılmasının düşünüldüğü bildirilmektedir. Daha önce Devlet Tiyatrosu'nda uzun yıllar oynanan Turan Oflazoğlu'nun "IV. Murat" yapıtının yönetmenliğini Yücel Çakmaklı yapmaktadır. Dizide IV. Murat'ı Cihan Ünal, Kösem Sultan'ı Ayten Gökçer, Şair Nef'i'yi Cüneyt Gökçer, Dilfigâr'ı Neslihan Danışman, Sadrazam'ı Lütfi Seyfullah, Bekri Mustafa'yı Muammer Esi, Silahtarbaşı'yı İsmet Hürmüzlü, Bostancıbaşı'yı Ferdi Atuner, Hafız Paşa'yı Raik Alnıaçık canlandırmakta, ayrıca 200 figüran rol almaktadır.

Pul

BURSA 80
POSTA PULLARI III. ULUSAL GENÇLİK SERGİSİ

Bursa 80 - Posta Pulları III. Ulusal Gençlik Sergisi, 3 - 10 Ekim 1980 tarihleri arasında Bursa'da ATATÜRK Spor Salonunda yapılacaktır.
Sergi, PTT Genel Müdürlüğü ve Türkiye Filateli Dernekleri Federasyonu'nun işbirliği ile düzenlenmiştir. Bu Sergiye 12 yaşına basmış ve 1980 yılında 25 yaşını bitirmemiş tüm gençler katılabileceklerdir. Gençler beş sınıfa ayrılacaklardır. Şöyle ki:

A.— 12/13 yaştakiler
B.— 14/15 yaştakiler
C.— 16/18 yaştakiler
D.— 19/21 yaştakiler
E.— 22/25 yaştakiler.

Bu Sergiye katılmak isteyenler: Ankara, Gemlik (Bursa), Edirne, İstanbul, İzmir Alpullu'da (Kırklareli) oturanlar, o illerdeki Filatelist Derneklerine başvurabilirler. Diğer illerde oturanlar ise doğrudan doğruya Bursa 80 Sergisi Genel Komiserine başvurularını yapmalıdırlar.

Genel Komiserin Adresi:

Kemal Aziz VERSAN
Bursa 80 Genel Komiseri
Firuzabat Sokak No. 9
Yeşilköy - İSTANBUL

Serginin açılacağı 3 Ekim 1980 günü Özel açılış damgası kullanılacaktır. Ayrıca Organizasyon Komitesince saptanacak bir günde de BURSA 80 - Gençlik Günü Özel damgası uygulanacaktır.
Dergimiz BURSA 80 POSTA PULLARI III. ULUSAL GENÇLİK SERGİSİ'ne katılacak bütün gençlere şimdiden başarılar diler.

Kitap

Halil Kocagöz - ÖTLEĞEN KUŞUNUN SONU - Milliyet Çocuk Kitapları Dizisi - 256 sayfa, 50 lira.

Yazarın, Ege'yi, Atatürk'ün bu bölgeye gelişini anlattığı "Ötleğen Kuşu" adlı kitabındaki olaylar acaba nasıl gelişti. İşte, bu yeni kitabında yöreyi, bu aradaki değişiklikleri o günlerin karşılaştırmasıyla, o günün küçüklerinin eski günleri anarak nasıl büyüdüklerini anlatıyor yazar. Kitabı çok seveceğinizden kuşkumuz yok.

Stanislav Stratiev (Çeviren Naime Yılmaer, Resimleyen: Meral Birden) - BİSKAY KÖRFEZİ KAPTANLARI - Gözlem Çocuk - Aşama Dizisi - 63 sayfa, 40 lira.

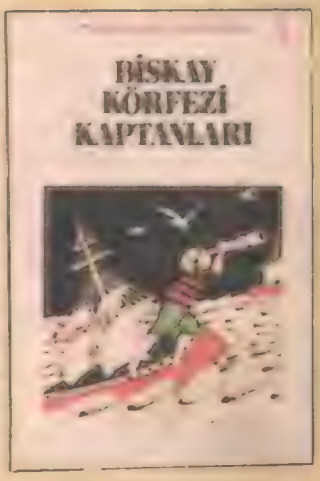

Gurko, Zorka, Toni, Manço, İliya ve diğerleri gemilerini denizlerde, okyanuslarda dolaştırıyor, korsanlarla savaşıyor, görmedikleri, tanımadıkları yer bırakmıyorlardı. Sonra trenle bir geziye çıktılar. Panayıra gittiler ve evlerine döndüler. Bu afacanların gezilerinde yanlarında olun. Siz de bu kitabı okurken onlarla birlikte gidecek, görecek, eğleneceksiniz.

Albay HEPALBAY ve KÜÇÜKDİŞ

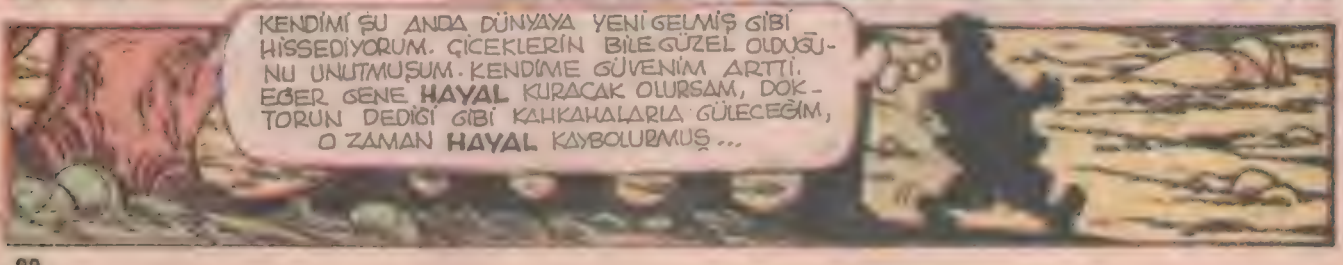

AMAN TANRIM, OLAMAZ! BİR KAPLAN BU!
SAKİN OL, HEPALBAY. AMERİKA'DA KAPLAN BULUNMAZ... HAYAL BU... SAKİN OL...
HAYALİN KAYBOLMASI İÇİN NE YAPACAKTIM? UZUN BİR KAHKAHA ATACAKTIM VE HAYAL KAYBOLACAKTI...
AHAHAHAHAHAHAHAH!
OLAMAAZZ! HALA ORADA DURUYOR.
ANLAŞILAN YETERİNCE GÜLMEDİM. HADİ GÜL BAKAYIM BİR DAHA...
AHAHAHAHAHAHAHAH!
!!
BAKMAYA CESARET EDEMİYORUM. AÇ GÖZLERİNİ BAKAYIM. YAŞASIN KAYBOLMUŞ...
İYİLEŞTİM GALİBA... HEMEN BİRLİĞE DÖNÜP DOKTORLA KONUŞAYIM. ONA İYİLEŞTİĞİ SÖYLEYEYİM.
TEMİZ HAVA, YÜRÜYÜŞ İYİ GELDİ. DOĞRUSU BİR ARALIK, HER YERDE KAPLAN HAYALİ GÖRÜYORUM. NEREDE İSE KARŞIMA BİR DEFİL ÇIKACAKTI...
GO!

AMAN TANRIM!.. BİR FİL!..
O SIRADA...
BABA, BABA!
?!
BÖYLE BAĞIRMA KÜÇÜKDİŞ. BALIKLARI ÜRKÜTÜYORSUN.
BABA MÜTHİŞ BİR ŞEY!
İKİ GÜN ÖNCE GELEN SİRKİN HAYVANLARI KAFESLERİNİN KAPILARI AÇIK KALINCA ÇEVREYE DAĞILMIŞ-LAR...
TEĞMEN GÖNLÜBOL SANA HERŞEYİ ANLATSIN.

SİRKTEN İKİ KAPLAN, BİR FİL VE BİRKAÇ MAYMUN KAÇTI, BÜTÜN ASKERLER ÇEVREYE DAĞILDILAR, KISA ZAMANDA YAKALAYACAKLARINDAN EMİNİM.
BAK TEĞMEN, MAYMUNLARDAN BİRİ TEPEDE...
UH UH UH!
UH UH UH!
AMA BU ALBAY HERALBAY!
RAPORUMU VEREBİLİRİM ALBAYIM...
MESİ VAR ALBAYIM, BENİ DİNLEMEDİ BİLE...
BU SABAH BURADAN GEÇERKEN SİNİRLERİNİN BOZUKLUĞUNDAN, YÜRÜYÜŞE ÇIKTIĞINDAN SÖZ ETMİŞTİ...
ZAVALLI ALBAYIM, YALNIZ BIRAKMAMALIYIM.
MODERN YAŞAM İNSANIN SİNİRLERİNİ BOZUYOR. VAHŞİ KALMAK EN İYİSİ, DEĞİL Mİ OĞLUM?
DOĞRU SÖYLEDİN BABA.

BİLMECE BULMACA EĞLENCE!

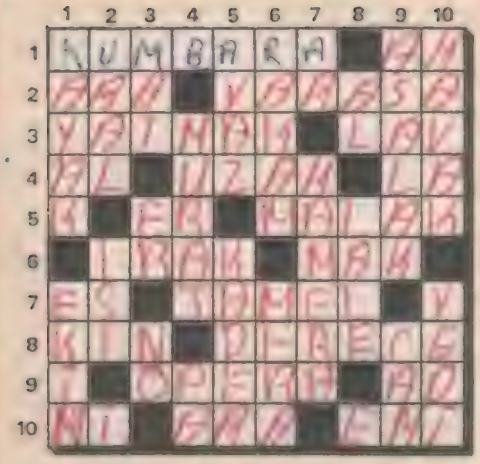

SOLDAN SAĞA : 1 - Gereksiz yere para harcamaktan kaçınan kimselerin PARA BİRİKTİRMEK İÇİN kullandığı özel kutu.. Beyaz, 2 - İki şeyi birbirinden ayıran uzaklık.. Geceleri uçan memeli bir hayvan, 3 - Yatağa girip uzanmak.. Yanardağlardan püsküren ateş seli, 4- Kırmızı.. Yakın'ın karşıtı.. Bir nota, 5 - Rütbesiz asker.. Manda yavrusu, 6 - Asya'da, yurdumuza komşu bir ülke.. Bir mastar eki, 7 - Notada duraklama işareti.. Yapıların toprak içindeki taşıyıcı duvarları, 8 - Bıçak, kılıç gibi kesici aletlerin içine konulduğu özel kap.. Açıların ölçü birimi, 9 - Müzikli ve şarkılı bir sahne oyunu türü.. Bir varlığı, bir nesneyi, bir yeri ya da bir kimseyi diğerlerinden ayırmaya yarayan kelime, 10 - Bir nota.. Aramak'tan bir emir.. Bir şey tembih edilirken kullanılan bir sözcük.

YUKARIDAN AŞAĞIYA : 1 - Kar üzerinde yapılan bir kış sporu.. Bir ay adı, 2 - Asya ile Avrupa kıtalarının doğal sınırını oluşturan dağların adı.. Sıcaklık, 3 - Donuk renkli ya da parlak olmayan.. ERKEN anlamında bir sözcük.. Numara'nın kısa yazılışı, 4 - Fâtih Sultan Mehmet'in babasının adı.. Para'nın ilk hecesi, 5 - Kuru soğuk.. Üzüntü, tasa ve acı anlamında bir sözcük, 6 - Sayıları göstermek için kullanılan işaretlerden her biri.. Hayvan otlatılan yerlere (otlaklara) verilen diğer bir ad, 7 - YÜZ METRE KARE'ye eşit olan alan ölçüsü birimi.. Film çekme makinesi, 8 - Almak'tan bir emir.. İstanbul'dan götürülerek Avrupa'ya yayılan ve özellikle Hollanda'da çok yetiştirilen bir çiçek, 9 - Başka bir hayvan ya da bitkinin üzerinde, onun zararına yaşayan hayvanlara ve bitkilere verilen sıfat.. Pencerelere takılan saydam bir madde, 10 - Sulak bölgelerde yetişen ve kerestesi kullanılan bir ağaç.. Bir sayı.

CUP SUYA : Ahmet Amca suya nasıl atlanır, göstermek istiyor! Ne yazık ki havuzda yeterince su yok; bu yüzden de atlama olayı kötü sonuçlanıyor! Altı resmi incelerseniz her birinin aralarındaki farkı göreceksiniz! Arayın bakalım!

YANITLAR 29. SAYFADA

FARELER : Beyaz farelerin her birinin gölgesini bulun! Ama dikkat! 8 fare ve sadece 7 gölge olduğuna göre aralarından birinin gölgesi duvara yansıtılmamıştır.! Aramaya başlayın bakalım!

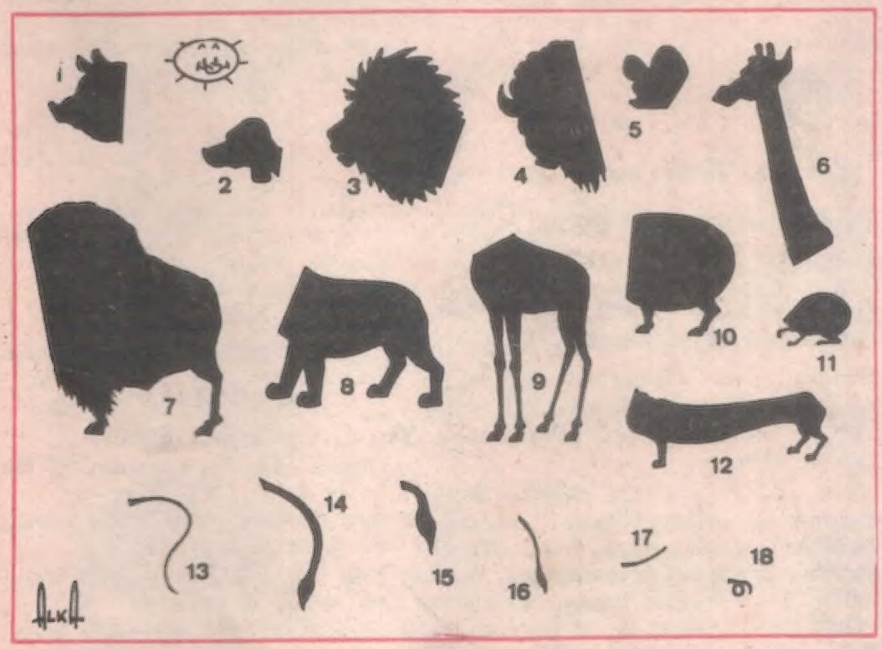

HAYVAN BİLMECESİ : Her birinin baş, gövde ve kuyruk sayılarını birleştirerek bu hayvan gölgelerini bir araya getirip hangileri olduğunu bulunuz.

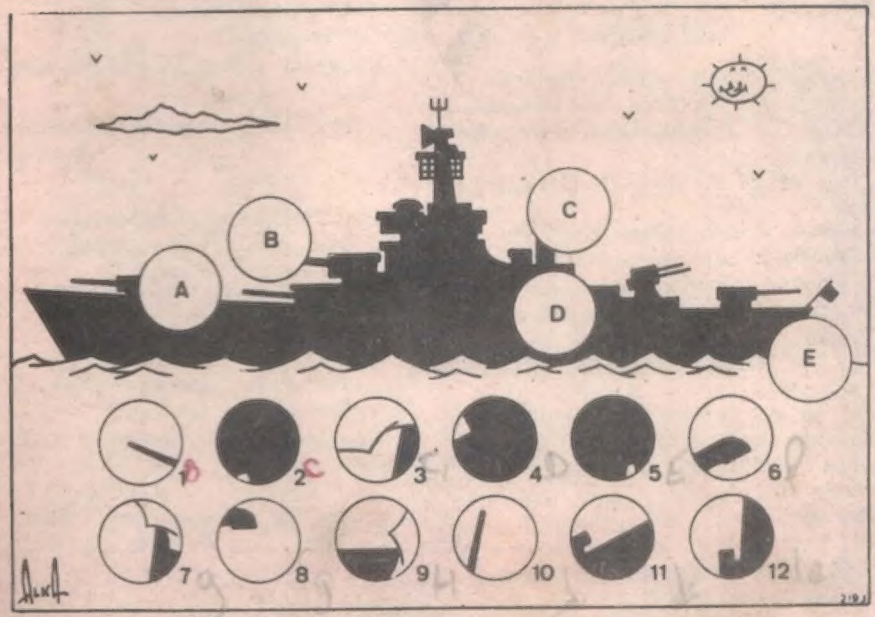

KRUVAZÖR : Bu savaş gemisinin gölgesini tamamlamak için beyaz yuvarlakların üzerine konulacak 5 yuvarlak parça hangileridir?

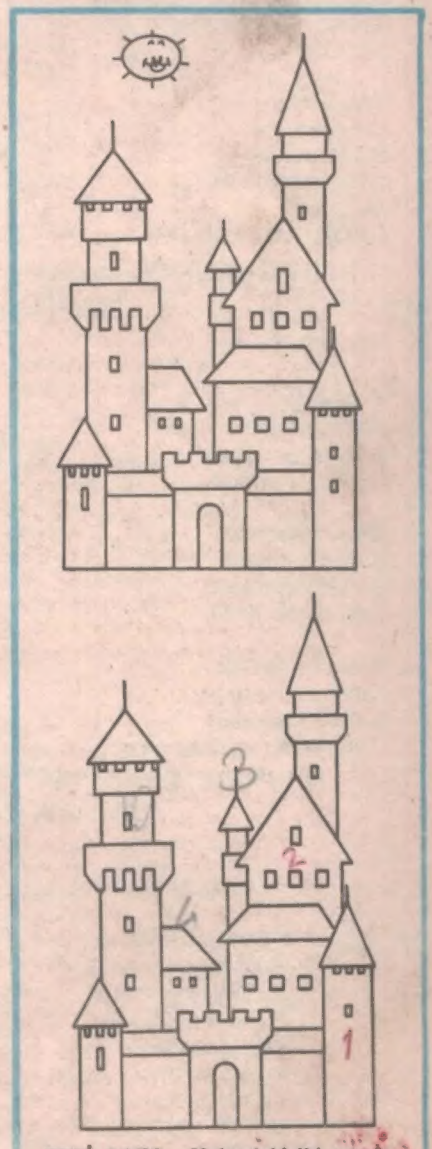

ESKİ ŞATO : Yukardaki iki şatoda altı tane fark var. Bulabildiniz mi?

SİZİN SAYFANIZ

BEBEKLER

Sarı saçlı
Mavi gözlü
Siyah saçlı
Siyah gözlü bebekler

Ne kinle
Ne de öfkeyle
Dolu yürekleriniz

Hepinizin yüreği
Yaprakları bomboş
Birer defter gibi

Minik minik
Elleriniz
Minik minik
Ayaklarınızla
En sevimli
Canlılar sizlersiniz

MEHTAP ALDEMİR/Bigadiç-Balıkesir

GÜVERCİN

Evimin tavanında
Küçük güvercin
Annesi her sabah
Doyurur karnını

Küçük yaramaz
Bilmez uçmasını
Oynar yuvasında
Arkadaşsız kendi

Sanki bir tutsak
Gidemez bir yere
Anladı tutsaklığı
Öğrendi bir an önce uçmayı

MUHSİN DEĞİRMENÖNÜ
Mihalıççık

ÖZGÜR SERÇE

Uçuyordu serçecik
Arkasına bakmadan
Mutluydu serçecik
Özgürce uçmaktan
Tam o sırada birden
Sapandan çıkan taştan
Vuruldu serçecik
Hedefine varmadan

SEMRA SAĞMAN
Kigı-Bingöl

SİYAMİ KUTLU / Çatalca - İstanbul

BİZE DE MEKTUP VAR

En çok "Ülkemizi Tanıyalım" bölümü ile Bulmaca-Bilmece sayfasını beğeniyorum. Bu bölümleri genişletirseniz çok seviniriz.

HIZIR YILMAZ / Çayeli - Rize

Derginin en sevdiğim bölümü Ülkemizi Tanıyalım. Sizden ricam, Plak ve Televizyon bölümlerinin azaltılması, onun yerine Ülkemizi Tanıyalım bölümünün daha ayrıntılı bir biçimde çoğaltılması.

ESİN DOĞAN / Köyceğiz

Kumbara dergisi okurları birbirlerini tanımıyorlar. Derginin bir bölümünü tanışma sayfası yaparsanız, çok mutlu oluruz.

SİBEL KUMSAL/Fatih-İstanbul

Haziran ayında Albay Hepalbay ve Küçükdiş'in serüvenlerini 2 sayfa olarak yayınlamışsınız, daha önceki sayılarınızda olduğu gibi çok sayfalı yayınlamanızı rica ediyorum.

DİLEK ÇAĞIRAN / İstanbul

Bay Gezgin çok hoşumuza gidiyor fakat onu okurken sanki dilsiz gibi oluyoruz. Lütfen onu yazılandırırsanız, seviniriz. 20. sayıda Özden Regü'nün yazdığı Fedakâr Çocuk parçasını çok, beğendik. Sizden arzumuz onun gibi bilgi veren hikâyeler yayınlamanız. Kumbara Dergisinin 31. - 32. sayfalarına devam ederseniz çok beğeneceğiz.

İLKER - BANU ERDOĞAN / Merzifon

FIKRALAR

BU NE ALİ?

Öğretmen sınıfta adayı tanımladıktan sonra örnek olsun diye bir tasa su koydu, içine de birkaç parça ekmek attı.
— Bu nedir? diye Ali'ye sordu.
Küçük Ali biraz düşündü ve:
— Öğretmenim, bir şeye benzetemedim ama, biraz çorbaya benziyor.

NUTULLAH KOÇ/Gazipaşa-Antalya

SEVİNÇ

Annesi Küçük Ahmet'e sordu:
— Yavrum, yarın yaşgünün, sana güzel bir pastayla yedi tane mum aldım, sevindin mi?
Ahmet yanıtladı:
— Anneciğim, yedi pastayla bir mum alsaydın, daha çok sevinirdim.

*

Küçük Ahmet, arkadaşıyla okula giderken birden sevinçle bağırdı:
— Yaşasın!.. Dün öğretmenim güneş de açsa, yağmur da yağsa sınav yapacağım demişti.
— Peki, bunda sevinecek ne var?
— Görmüyor musun, kar yağıyor!

DİLEK SINANMIŞ/Karşıyaka-İzmir

YAZI OLMASA

Yargıç sanığı sorguya çekiyordu:
— Demek yüzüğü çalmadın, yolda buldun?
— Evet efendim, yolda buldum. İnanmazsanız sahibine sorun.
— Peki, sahibini biliyordun da, neden vermedin?
— Verecektim ama, üstündeki yazıyı görünce vazgeçtim.
— Ne yazıyordu?
— Ebediyen seninim, yazıyordu efendim!

AYŞEGÜL ŞENTÜRK/Kumluca-Antalya

Adamın biri doktora gider ve derki:
— Doktor bey, içimde unuttuğunuz makası almayacak mısınız?
— Yok canım, o da hediyemiz olsun!

*

Astronot, telsiz haberleşme aracıyla dünyadaki merkezi arıyordu.
— Alo, alo, sesimi duyuyorsanız cevap verin. Alo, alo, cevap verin. Aya çok yaklaştım. Ama yanımda bir yabancı ülkenin füzesi var. Kameraları bana dönük. Fotoğrafımı çekmeye çalışıyorlar. Ne yapayım?
Dünyadan cevap geldi:
—Gülümse!

KAMİL ERGİNOL / Manisa

Zehra ablam ve BEN

Uyarlayan: HÂLE KUNTAY

Var mısın iddiaya?

Ne zaman Zehra ablam bana "var mısın iddiaya?" diye sorsa ve iddiaya girsek, nedense hep ben kaybederim. Bir kez kazansam, Zehra ablam gibi ben de hep kazanacağım demektir ama, Zehra ablam haklı çıkıyor her zaman.

Günün birinde şöyle oldu:

Köpeğimiz Bobi son zamanlarda çok yaramaz olmuştu. Dişleriyle neyi yakalasa, bir yere saklıyordu. Hele benim küçük oyuncak otomobillerime nedense çok meraklıydı. Önceleri Bobinin saklayacağı aklımıza gelmemişti. Daha doğrusu benim aklıma gelmemişti.

— "Zehra abla, nereye sakladın kırmızı otomobilimi?"

— "Ben saklamadım."

— "Sen sakladın işte."

— "Var mısın iddiaya?"

— "Varım."

— "Nesine?"

— "On tane çikletine."

— "Tamam." Gitti kanepenin altına uzandı, kolunu ta arkalara doğru uzattı ve kırmızı otomu çıkarıp bana uzattı.

— "On tane çiklet isterim."

— "Hiç bile isteyemezsin çünkü orada olduğunu bildiğine göre, demek ki oraya sen sakladın," dedim öfkeyle.

— "Oraya ben saklamadım Fehmi, Bobi sakladı," dedi Zehra ablam ve yanına gelip, kanapenin altına bakmamı işaret etti. Babamın terliğinin teki, bir yumak yün, annemin mendili, bir tahta kaşık duruyordu orada.

— "Bobi!" diye seslendim.

Bobi suçunu bildiğinden çok utanmıştı ki, kulaklarını arkaya yatırmış, özür dilercesine bana baktı.

Zehra ablam işaret parmağını ona doğru sallayarak Bobiye doğru gitti, onu kucağına aldı, bana da:

— "Bizi biraz yalnız bırak, bu yaptığının kötü bir şey olduğunu Bobiye anlatacağım," dedi.

— "Bende duymak istiyorum," dedim.

— "Belki utanır diye düşündüm," dedi Zehra ablam. "Ama istersen kal yanımızda, Bobi seni de çok sever."

— "Beni daha çok sever."

— "Öyle olsun ama, sus artık."

Alçak sesle başladı Bobiye bu gibi şeyler yapmanın çok kötü olduğunu anlatmaya. Onu dinlerken Bobi de hep kuyruğunu salladı. Zehra ablam güzelce azarlamıştı Bobi'yi.

— "Sanırım anladı," dedi.

— "Sanmam, " dedim.

— "Gözlerine baksana, ne kadar pişman bakıyor."

— "Bobi hep öyle bakar," dedim.

— "Bakmaz işte, çok utandı ve bir daha yapmayacaktır."

— "Utansa kuyruğunu sallamazdı," dedim. "Bak hâlâ sallıyor."

— "Genellikle daha çabuk sallar. Şimdi üzgün sallıyor," dedi Zehra ablam. "Bir daha yapmayacak. İddiaya var mısın?"

Gene kaybedeceğimi bildiğimden "Yokum!" dedim kesinlikle. Masanın üzerinde oturuyordu Zehra ablam. Ayağına da annemin terliklerini giymişti. Tabii ona terlikler büyük geldiğinden, bacaklarını da salladığı için, terliğin biri ayağından kayıp yere düştü. Tam da Bobinin burnunun dibine düşmez mi? Bugüne dek yaptıklarından utanan Bobi, başını öte yana çevirdi. İkimiz de hayretle bakarken, Bobi kararını değiştirmiş olacak ki, dişleri ile terliği kaptığı gibi kaçtı gitti odadan. Öyle bir yere saklamıştı ki, annemin terliğini bulana kadar Zehra ablamla tam iki saat aradık.

Keşke iddiaya girseydim Zehra ablamla. Hâlâ aklıma geldikçe çok kızıyorum kendime.

UYANIK ALİ
ÇİZEN
MEHMET HAMZAOĞLU
AAA!.. YERDE BİR DÜDÜK VAR...
ÇOK GÜZEL BİR DÜDÜĞE BENZİYOR!.. BAKALIM SESİ DE GÜZEL Mİ ?
EEE!.. YETER! KES ARTIK ÖTTÜRMEYİ..! KULAKLARIMIN ZARI PATLAYACAK...
SESİ ÇOK GÜZEL, İNSANI HEYECANLANDIRIYOR...
TRRRRT!
TRRRRTT!
TRRRTT!
TRRRTTT!
ŞİMDİ DAHA ÇOK HEYECANLANACAKSIN... ELİNDEKİ POLİS DÜDÜĞÜYMÜŞ...
NE...NE..? POLİS Mİ ?